

Centre de Documentació Jordi Nadal

i

Centre de Documentació i Museu Tèxtil

Històries al voltant del tèxtil i la moda, 1

La nostra ciutat, de fort passat industrial tèxtil, compta amb dos centres de documentació que ofereixen als seus usuaris recursos i materials referents a la història dels teixits i de la indumentària. Es tracta del Centre de Documentació Jordi Nadal (al mNACTEC) i del Centre de Documentació i Museu Tèxtil (CDMT).

Ambdós centres comparteixen l'objectiu d'acostar la cultura i el patrimoni tèxtil a tot tipus de públic, partint de fons diferents però complementaris: arquitectura, maquinària, teixits i indumentària, complements, dissenys originals, mostraris...

Amb aquesta idea comuna, els dos centres editen aquesta petita guia i proposen al públic general una sèrie de lectures novel·lades entorn de la temàtica tèxtil retratada des de molts punts de vista: història, moda, biografies, assaigs...

Un recull de llibres que expliquen històries diverses de caire històric, realista, crític, autobiogràfic...però on l'eix temàtic és sempre el món dels teixits i la moda.

ESPEREM QUE SIGUI DEL VOSTRE INTERÈS!

(Moda)

Art tèxtil

Indústria tèxtil

Biografies

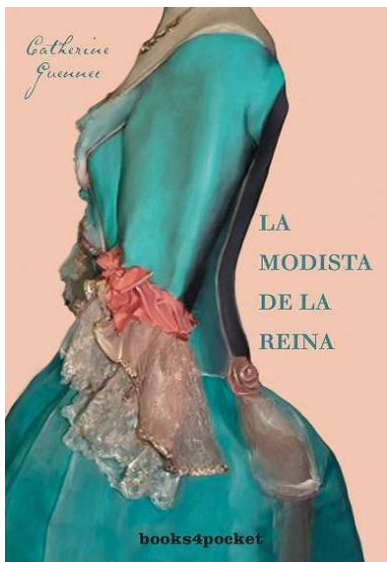
1a edició, 2013
Edició actualitzada, març 2018

DUEÑAS, María. [El tiempo entre costuras](#). Madrid : Temas de Hoy, DL 2012. 638 p. (Booket)

Una apassionant barreja de ficció i realitat en què les conspiracions clandestines es fonen amb el glamur dels tallers de costura.

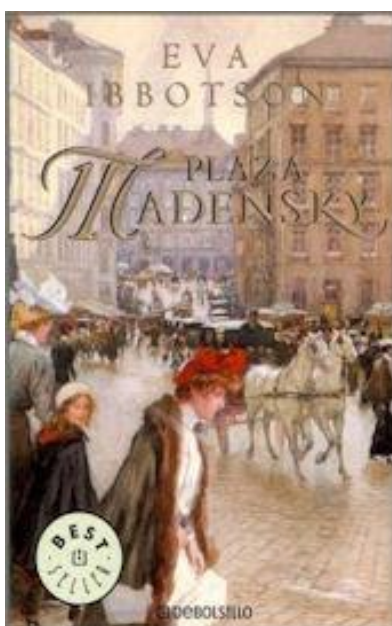
És la història de Sira Quiroga, una jove modista a qui el destí empeny cap a un arriscat compromís: les teles i els patrons del seu ofici es convertiran en la façana d'una cosa molt més tèrbola i transcendent.

GUENNEC, Catherine. [La modista de la reina](#). Argentina ; España [etc.] : Urano, 2009. 286 p. (Books4pocket ; 169)

Novel·la històrica entorn del personatge de Rose Bertin, una humil modista que arriba a ser nomenada “ministra de la moda” per la reina Maria Antonieta i la responsable de vestir a dames, cortesanes i reines de les monarquies europees durant el regnat de Lluís XVI.

Arriba a París amb només 15 anys en busca de feina, treballadora incansable, poc a poc s'endinsa dins l'aristocràcia francesa fins conèixer i treballar per a la jove reina Maria Antonieta i crear un imperi de la moda.

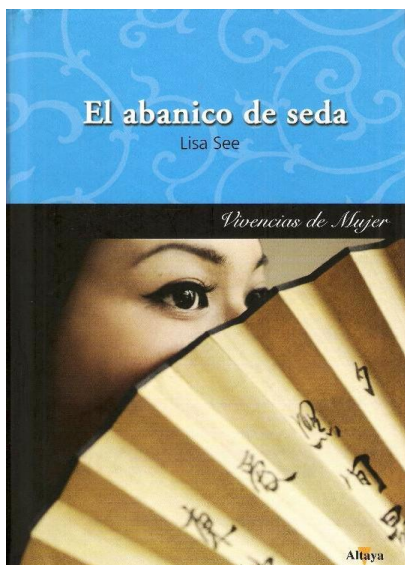

IBBOTSON, Eva. [Plaza Madensky](#). Barcelona : Debolsillo, 2003. 303 p. (Best seller ; 441)

Susanna Weber és l'elegant propietària d'una botiga de modes a la Plaça Madensky, a la brillant Viena del 1911, on els homes malgasten escandalosament a l'òpera i les dones de la noblesa paguen els enagos amb els antics canelobres de la família.

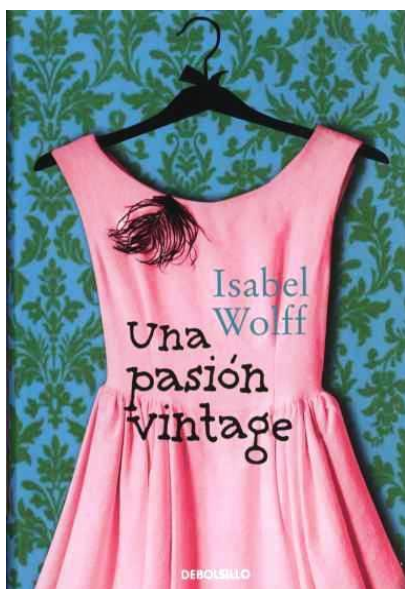
Susanna, dona de 36 anys, independent i amb un tràgic passat, ens porta de la mà per la Viena imperial, les seves places, comerços i cafès. Cal ressaltar la documentació dels costums de l'època, l'art i la cultura.

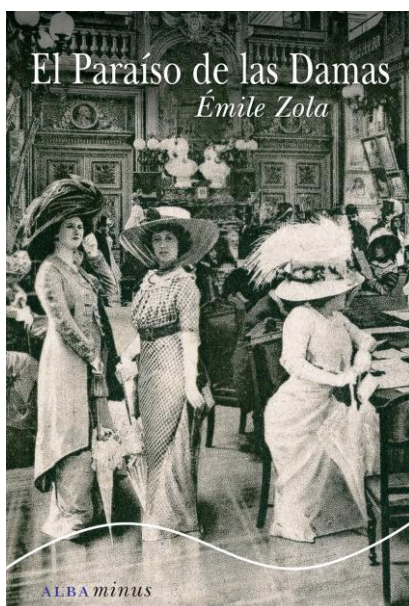
SEE, Lisa. *[El abanico de seda](#)*. Barcelona : Alfaya, 2007. 317 p. (Vivencias de mujer)

A una remota província de la Xina, les dones van crear fa segles un llenguatge secret per comunicar-se lliurement entre sí, el *nu shu*. Aïllades a les seves cases i sotmeses a la fèrria autoritat masculina, el *nu shu* era la seva única via d'escapament. Mitjançant els seus missatges, escrits o brodats en teles, ventalls i altres objectes, donaven testimoni d'un món tant sofisticat com implacable.

WOLFF, Isabel. *[Una pasión vintage](#)*. Barcelona : Debolsillo, 2012. 421 p. (Limited)

Els vestits *vintage* amaguen secrets que resumeixen tota una vida. Això ho sap molt bé Phoebe Swift, que als trenta-tres anys renuncia a la seva feina en una prestigiosa galeria d'art per obrir una botiga de roba i accessoris d'altres èpoques a un suburbi de Londres. Un dia Phoebe visita a Thérèse, una vella francesa disposada a vendre la seva fabulosa col·lecció de vestits, excepte una peça: un abric de nena blau. Les dues es faran amigues i Thérèse, malalta, decidirà revelar la història de l'abric. Entre vestits esplèndids, gestos d'amistat i tragèdies impossibles d'oblidar, transcorre aquesta bonica novel·la.

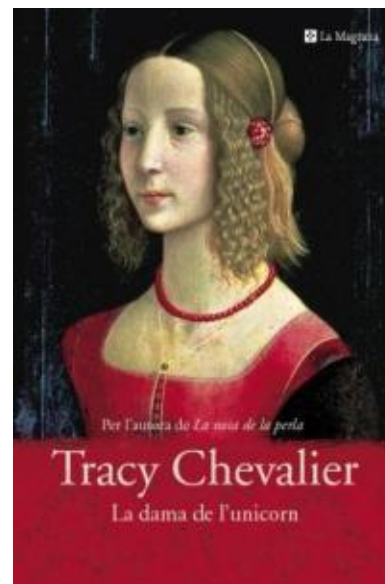
ZOLA, Émile. *[El paraíso de las damas](#)*. Barcelona : Alba, 2013. 645 p. (Alba minus ; 29)

Denise arriba a París acompanyada dels seus germans amb l'esperança de trobar feina i portar una vida millor. Recorre al seu tiet propietari d'una botiga de teixits, que com tots els petits comerciants, està començant a ressentir-se de les innovacions que han portat els grans magatzems. Denise es veu obligada a entrar a treballar com a dependenta a 'El Paraíso de las Damas' unes galeries dirigides pel jove i ambiciós Octave Mouret, que estan destruint tot el comerç tradicional de la zona.

CHEVALIER, Tracy. *La dama de l'unicorn*. Barcelona : La Magrana, 2004. 252 p. (Ales esteses ; 168)

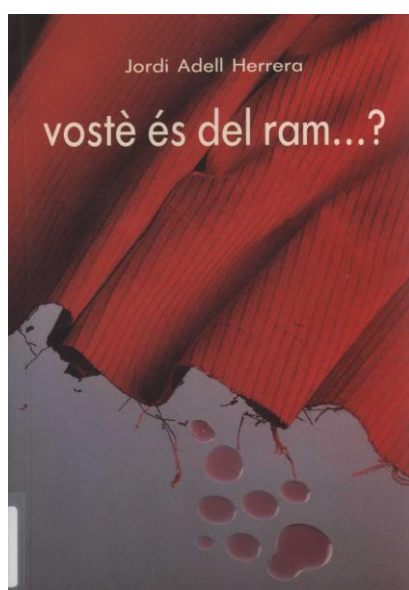
Amb el nom de *La dama de l'unicorn* es coneix un conjunt de sis tapissos medievals bellíssims, tan bells com desconegut és el seu origen i el seu significat. L'ordre i continuïtat del que s'hi representa podrien fer pensar que van ser dissenyats i fets per una sola persona, però no és així, moltes més mans van participar en la seva creació: teixidors, patronistes, artistes, mercaders, aprenents... cadascun dels tapissos va prenent la forma d'un ideal de vida. La història transcorre a Lió, París i Brussel·les pels volts de 1490.

JACOBS, Kate. *El club dels divendres*. Barcelona : Labutxaca, 2012. 476 p. (Labutxaca. Narrativa)

La Georgia Walker és la propietària d'una bonica botiga de llanes a Nova York, on imparteix cursos i tallers de mitja i on ha creat un club ben particular. Cada divendres es reuneix al seu local amb un grup de dones ben diverses que tenen, tanmateix, una afició que les uneix: fer mitja.

Al voltant d'aquesta laboriosa activitat, que requereix temps, paciència i molta dedicació, cadascuna d'aquestes dones deixa volar els seus desitjos, les seves passions i les seves angoixes.

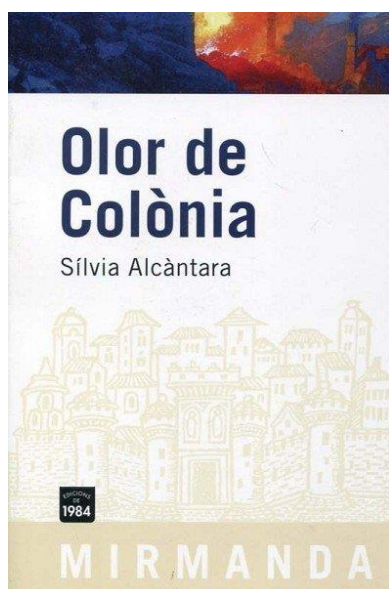
ADELL HERRERA, Jordi. *Vostè és del ram...?*. Barcelona : l'autor, 1990. 139 p.

La crisi del sector tèxtil davant la imminent integració de la CEE és analitzada des de la perspectiva, aparentment anecdòtica, d'un cas concret.

Són reflexions vàlides per a moltes de les petites i mitjanes empreses de Catalunya.

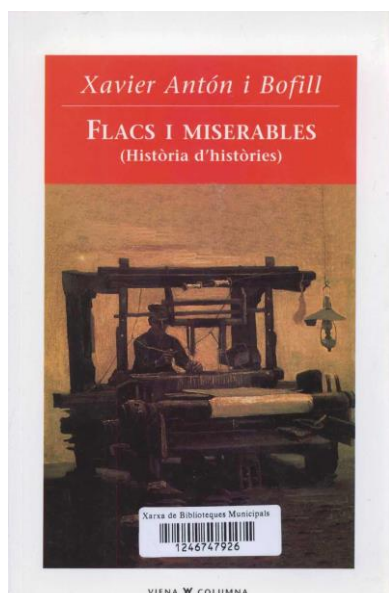
El relat no amaga el protagonisme de l'autor, que ens explica una història viscuda.

ALCÀNTARA, Sílvia. *Olor de colònia*. Barcelona : Edicions de 1984, 2009. 330 p. (Mirmanda ; 62)

La novel·la evoca la vida d'una colònia tèxtil i les enverinades relacions socials, la combinació de despotisme i condescendència que, cap als anys 50, regeix la seva vida. Néixer, viure, reproduir-se i morir entre les parets d'una fàbrica. Una gran fàbrica que va més enllà dels llocs de treball, que és també l'escola per als fills, l'església, les botigues i les cases per a viure-hi.

ANTON, Xavier. *Flacs i miserables : història d'històries*. Barcelona : Columna, 1998. 267 p. (Viena ; 110)

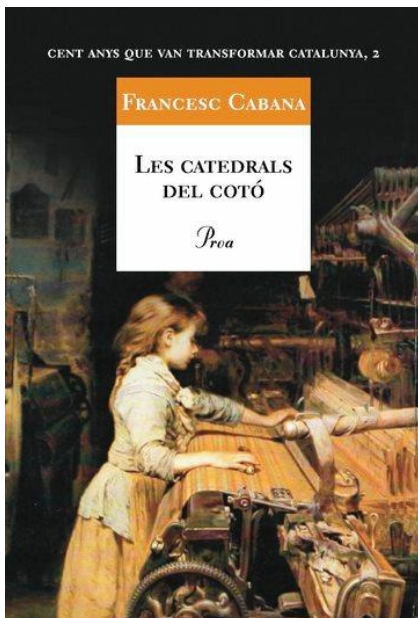
Flacs i miserables és una ullada irònica i satírica al món de les fàbriques i les colònies tèxtils de la primera meitat de segle. Aquest entorn industrial, tan característic d'aquell moment a Catalunya, queda reflectit en l'obra per mitjà de divertides anècdotes i d'un llenguatge planer.

BANÚS, Marta. *El safareig dels morts*. Barcelona: Columna, 2012. 286 p. (Col·lecció clàssica ; 916)

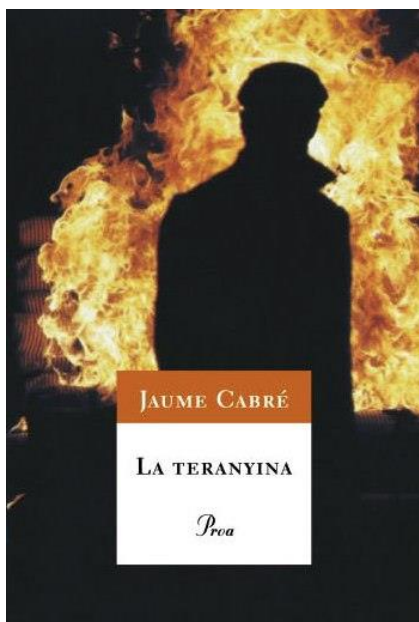
Esteve Rusalleda, inspector del jutjat de Berga, arriba a la Colònia de Can Bartet per investigar l'assassinat de la majordoma del mossèn. A través dels interrogatoris, les converses i l'observació del seu voltant, en Rusalleda descobreix un univers endogàmic, ple de xafarderies i dominat per unes relacions molt viciades. La víctima, l'Anselma, era una tafanera malintencionada que havia descobert i esbombat secrets inconfessables de molts dels veïns de la Colònia, amb la qual cosa s'havia guanyat molts enemics.

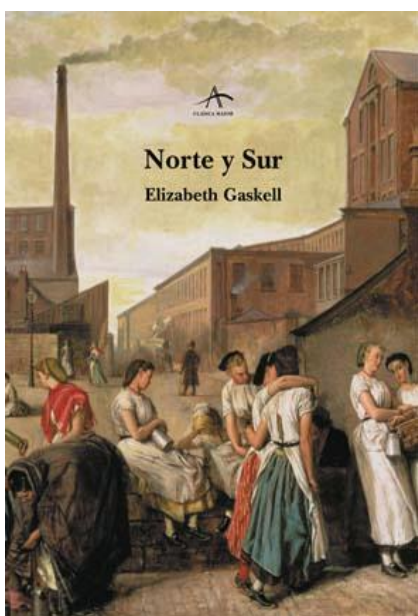
CABANA, Francesc. *Les catedrals del cotó.* Barcelona : Proa, 2008. 252 p. (A tot vent; 252)

L'autor reporta els anys de la puixança del tèxtil cotoner, l'episodi de la bomba al Liceu, el desenllaç de la Guerra de Cuba, el trasbals de la fil·loxera, la planificació de l'Exposició Universal, etc. En definitiva, la crònica d'una gran transformació social que ha conformat la Catalunya d'avui. Tot el que hi explica és rigorosament històric. La novetat rau en la innegable habilitat per a presentar-ho en forma de novel·la.

CABRÉ, Jaume. *La teranyina.* Barcelona : Proa, 2009. 225 p. + 1 DVD. (A tot vent; 207)

La teranyina és un relat situat a la Setmana Tràgica, on es mostren un seguit de conflictes per tal d'aconseguir el poder a la fàbrica tèxtil i el control de la família. Els fets es desenvolupen a Feixes (Terrassa en la ficció), una ciutat industrial propera a Barcelona l'any 1909.

GASKELL, Elizabeth. *Norte y sur.* [Barcelona] : Alba, 2005. 541 p. (Alba clásica maior; 24)

Seguint la història de Margaret Hale viurem els conflictes socials i polítics derivats de la revolució industrial a l'Anglaterra de mitjan segle XIX.

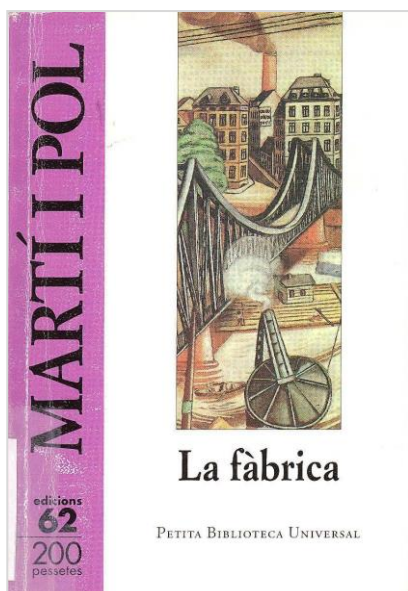
Per a l'heroïna, provinent del sud on ha crescut i que simbolitza l'idil·li rural, el nord és brut, sorollós, rude i violent. A la ciutat coneixerà a l'amo d'una fàbrica tèxtil. Entre ells hi haurà diferències ideològiques i polítiques, i reivindicarà millores pels treballadors. El llibre retrata molt bé els diferents estrats socials: els obrers, els sindicalistes i l'amo.

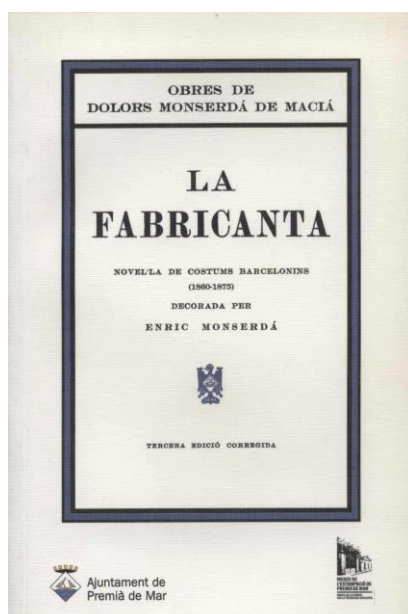
GONZÁLEZ, Marta. *...i a la tarda, a cosir: la veu de les àvies.* Manresa : Centre d'Estudis del Bages, 2007. 289 p.

L'autora ens presenta històries de vida quotidiana de dones del Bages, nascudes entre 1906 i 1941, en temps de l'època industrial i postmoderna de la Catalunya central. Dones que expliquen com s'havia de viure i de pensar, com s'entenia el que succeïa, i quin va ser el seu comportament en un context on el dret a realitzar-se era patrimoni dels homes.

MARTÍ I POL, Miquel. *La fàbrica: 1958-1959/1970-1971.* Barcelona : Edicions 62, 1995. 59 p.

L'experiència de Miquel Martí i Pol com a escriptor de la fàbrica de filats "La Blava" de Roda de Ter, durant gairebé trenta anys, i el compromís cívic i polític amb els treballadors, que sempre va considerar "la seva gent" i, poèticament "herois" de la història, es concreta en el llibre "La fàbrica", que recrea la vida d'aquelles persones i en denuncia l'opressió econòmica i social.

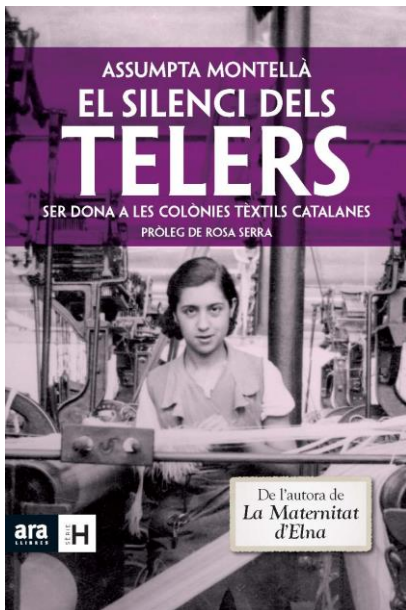

MONSERDÀ, Dolores. *La fabricanta : novel·la de costums barcelonins (1860-1875).* Premià de Mar : Clavell Cultura, 2008. X, 249 p. Facsímil, Mataró: Impremta Minerva, 1935.

Novel·la on la protagonista està inspirada en la vida d'Eulàlia Escuder, dona treballadora que ajudava al seu marit a la fàbrica, portant els comptes, organitzant i ajudant a les aprenentes. *La fabricanta* reflecteix la voluntat d'incorporació de les dones, a partir de la seva capacitat intel·lectual, a la vida empresarial de la segona meitat del segle XIX a Barcelona.

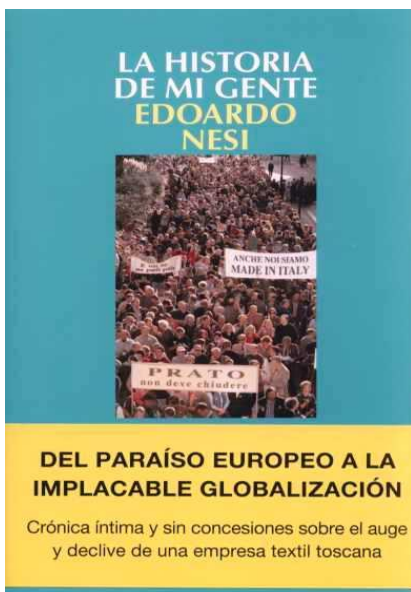

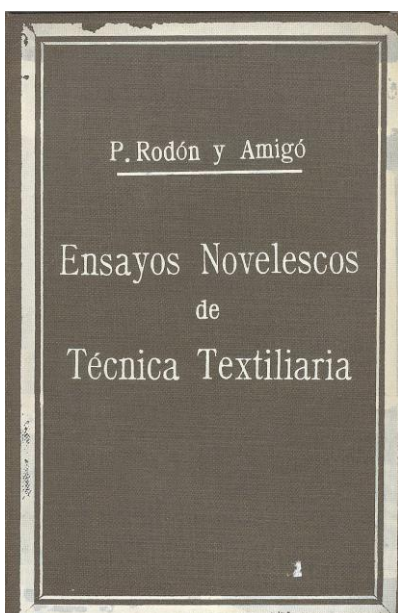
MONTELLÀ, Assumpta. *[El silenci dels telers : ser dona a les colònies tèxtils catalanes.](#)* Barcelona : Ara, 2012. 236 p. (Sèrie H. Ara Llibres)

Dóna veu a les dones i nenes que durant dècades van treballar a les colònies tèxtils de Catalunya. Des de l'inici de la indústria catalana fins als nostres dies, passant per la Guerra Civil i la repressió de la postguerra, els seus testimonis expressen una manera de viure marcada per un ofici ple de condicions precàries. Mirades femenines que es reunien al voltant d'una colònia tèxtil, d'origens ben diferents, amb opinions ben diferents.

NESI, Edoardo. *[La historia de mi gente.](#)* Barcelona : Salamandra, 2012. 155 p. (Narrativa Salamandra)

A parts iguals, relat autobiogràfic i text de denúncia política. Des de la seva pròpia experiència personal i familiar, l'autor analitza les greus conseqüències que ha tingut i té per Europa la globalització. Empresari toscà que rememora l'edat d'or de la indústria tèxtil al seu país i reflexiona i protesta sobre l'actual sistema econòmic i social.

RODÓN I AMIGÓ, Pau. *[Ensayos novelescos de técnica textiliaria.](#)* Badalona : Cataluña Textil, [19--]. 81, 85 p.

L'autor fou un professor de teoria i pràctica dels teixits badaloní i inicià una sèrie de conferències vers l'ensenyament tèxtil que generaren un gran nombre d'articles, fulletons etc.

Com a curiositat va escriure aquest recull d'anècdotes i precisions professionals per acostar al món tèxtil als que en som aliens.

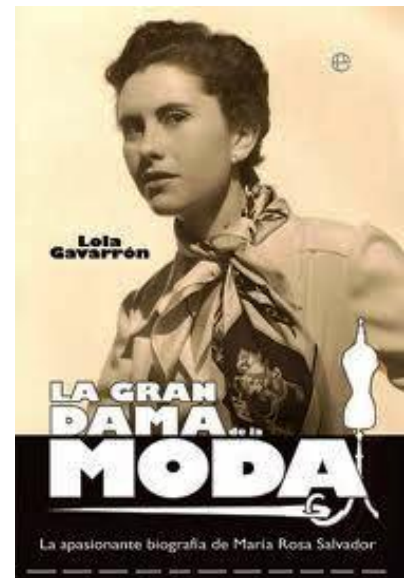
SIERRA I FABRA, Jordi. *La pell de la revolta*. Barcelona : Columna: 2004. 365 p. (Col·lecció clàssica ; 624)

El 23 de febrer de 1905 un nen d'11 anys pateix un greu accident a la fàbrica de la Colònia Güell. Entre la vida i la mort, el capellà de la Colònia, els dos fills de l'amo i un grapat d'obriers ofereixen la seva pell per salvar el nen, en un fet històric que el temps ha anat esborrant quasi fins a l'oblit. Per primera vegada, obrers, amos i església unien forces per a un acte singular que va ser conegut a l'època com "el fet de la pell" i va tenir una àmplia repercussió als mitjans de comunicació.

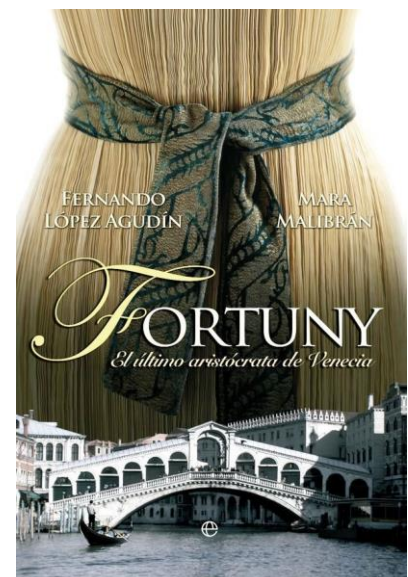
GAVARRÓN, Lola. *La gran dama de la moda : María Rosa Salvador y el tiempo de Dafnis*. Madrid : La Esfera de los Libros, 2010. 252 p., [64] p. de làm.

Quan al 1965 Maria Rosa Salvador va inaugurar Dafnis, la seva botiga i taller de costura, Madrid era una ciutat severa i provinciana, poc habituada a la subtileza de la moda cosmopolita. Tanmateix, ella va saber transformar un mica la imatge de la ciutat a partir d'uns vestits que donaven una pinzellada de llum i magnetisme atorgat pel color i les formes apropiades. Durant més de quaranta anys, Dafnis va ser un temple del bon gust i la modernitat.

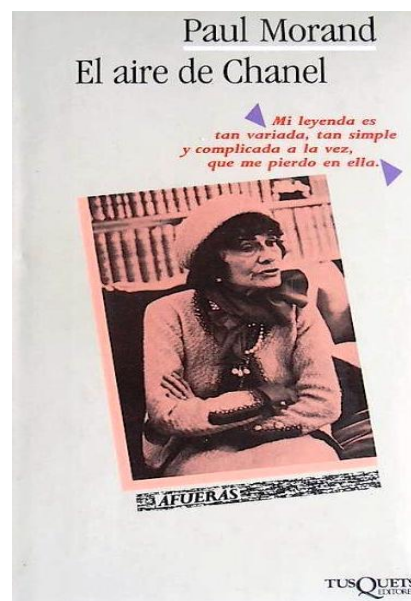
MALIBRÁN, Mara; LÓPEZ, Fernando. *Fortuny : el último aristócrata de Venecia*. Madrid : La Esfera de los Libros, 2012. 278 p., [64] p. de làm.

Biografia novel·lada. Quan Mariano Fortuny y Madrazo mor a Venècia al 1949, tota una època desapareix amb ell. Fill i nét d'artistes, va ser pintor, fotògraf, inventor, escenògraf i, sobretot, dissenyador. Les senyores més modernes com Isadora Duncan, Eleonora Duse, Consuelo Vanderbilt o María Laura de Noailles, van vestir les seves meravelloses teles estampades i els seus increïbles vestits de seda prisada, els Delphos, amb una tècnica irrepètible.

MORAND, Paul. *El aire de Chanel.* [Barcelona] : Tusquets, 1989. 199 p. (Afueras ; 1)

Hivern de 1946. Saint-Moritz, Suïssa. Dos vells amics Paul Morand i Coco Chanel, es troben casualment. El brogit de la guerra ha posat fi a l'enlluernador món on exercien els seus peculiars talents. París ha deixat de ser una festa. Des d'allà se'ls mira amb desconfiança, i se'ls retreu la seva actitud durant l'Ocupació. Exiliada i inactiva per primera vegada a la seva vida, Coco Chanel, fumant incansablement, explica a Morand els seus records.

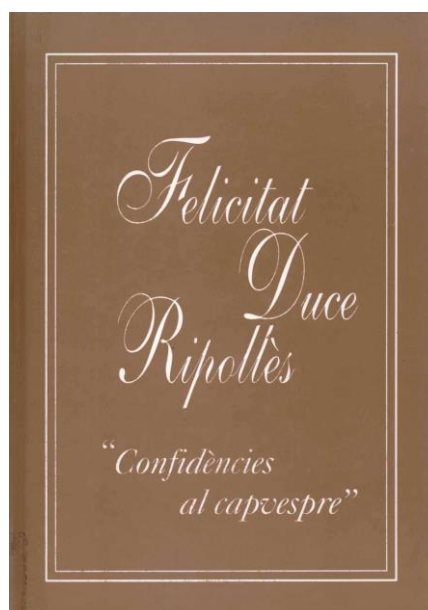
POIRET, Paul. *Vistiendo la época.* Barcelona : Parsifal, 1989. 223 p., [16] p. de lám. (Figuras ; 3)

El llibre mostra les vicissituds d'un home que va aportar al món, i en particular a les dones, altres formes de ser i d'aparentar. Paul Poiret, considerat el primer dissenyador de la moda moderna, va actualitzar el sistema creat per Worth per a la comercialització i regulació de la moda francesa. L'orgullós Poiret presumeix de tot el que ha aconseguit després de retirar-se d'un món que ja no li delitava. S'autoadjudica que va ser ell qui va alliberar a les dones de la cotilla.

SOLDEVILA, Enric S. *Confidències al capvespre : Felicitat Duce Ripollès.* Barcelona : l'autor, 1992. 220 p.

Biografia de Felicidad Duce, patronista, modista i creadora del Sistema Feli, un mètode de tall i confecció de referència a través del qual s'han format milers d'alumnes.

Horaris i contacte

Centre de Documentació i Museu Tèxtil
Biblioteca (accés amb cita prèvia)
Matins de dilluns a divendres de 9.30 a 14.00 h
I tardes de dijous de 16.00 a 19.00 h

Tel. 93 731 52 02
Salmerón, 25
08222 Terrassa

<http://www.cdmt.cat>
 <https://www.facebook.com/cdmtextil>
 [@cdmtextil](https://twitter.com/cdmtextil)
 <http://pinterest.com/cdmtextil/>

Centre de Documentació Jordi Nadal
Matins de dimarts a divendres de 10.00 a 14.00 h

Tel. 93 736 89 66
Rambla d'Ègara, 270
08221 Terrassa

<http://www.mnactec.cat>
 <https://www.facebook.com/mnactec>
 [@mnactec](https://twitter.com/mnactec)
 <http://www.youtube.com/mnactec>

